

Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Бр. 01-1323/1
17/05/2024. године

На основу члана 36. Правилника о мастер академским студијама права Служба за наставу и студентска питања даје следеће

О Б А В Е Ш Т Е Њ Е

1. Обавештава се јавност да су завршни мастер рад и Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада под називом „Претресање стана и лица као доказна радња у кривичном поступку”, кандидата Костић Немање, број досјеа М019/21-О студента мастер академских студија права на Правном факултету у Нишу, примљени дана 17/05/2024. године и да се налазе у Библиотеци и на сајту Факултета.
2. Извештај и мастер рад доступни су, у року од 5 (пет) дана од дана истицања овог обавештења на огласну таблу Факултета, заинтересованим лицима у времену од 08,00 до 15,00 сати сваког радног дана.
3. Извештај Комисије за оцену и одбрану мастер рада су саставни део овог обавештења.
4. Ово обавештење истаћи на сајт и доставити Библиотеци.

СЛУЖБА ЗА НАСТАВУ И
СТУДЕНТСКА ПИТАЊА

Универзитет у Нишу
Правни факултет

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ			
ПРЕДМЕТ	17.05.24.		
СРТ. БРОЈ	БРОЈ	КАТЕДРА	ПРОСТ
01	1523		

На седници Катедре за кривичноправне науке, која је одржана дана 29.02.2024. године на основу члана 34. Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, формирана је Комисија за оцену и јавну одбрану мастер рада под називом: „Претресање стана и лица као доказна радња у кривичном поступку” кандидата Немање Костића, број индекса М019/21-О. Комисија, након детаљног прегледа мастер рада, подноси следећи:

ИЗВЕШТАЈ

Мастер рад под насловом „Претресање стана и лица као доказна радња у кривичном поступку”, кандидата Немање Костића написан је на 74 страница текста, са укупно 98 напомена у фуснотама, које чинедодатна објашњења, цитирање научних и стручних чланака, релевантних прописа и електронских извора. У погледу литературе, приликом израде рада кандидат је користио 45 домаћих и 14 страних извора – библиографске јединице (уџбенике, књиге, приручнике, монографије, чланке, коментаре закона) уз осталу истраживачку грађу - 19 закона и међународних докумената, као и 31 пример судске праксе.

Структурално централни део рада подељен је у седам поглавља: 1) Доказне радње у кривичном поступку; 2) Међународноправна регулатива претресања стана и лица; 3) Стандарди Европског суда за људска права који се односе на доказну радњу претресања стана и лица; 4) Национална регулатива претресања стана и лица; 5) Криминалистичко тактички аспект предузимања доказне радње претресања стана и лица; 6) Усклађеност правног система Републике Србије и праксе Европског суда за људска права у случајевима предузимања доказне радње претресања стана и лица; 7) Претресање стана и лица у упоредном праву; док рад осим наведеног садржи и: увод, закључак, попис коришћене литературе и остале истраживачке грађе, сажетак и кључне речи на српском и енглеском језику, као и биографију кандидата на крају рада.

Кандидат у уводу (стр. 1-2) излаже предмет свог рада и указује на природу, значај и циљ регулисања и примене доказне радње претресања стана и лица у кривичном поступку. Кандидат посебно наглашава значај одређивања дефиниције и циља доказне радње претресања стана и лица у кривичном поступку, као и услова за примену наведене доказне радње, где истиче и начин поступања приликом предузимања доказне радње и ограничења приликом извршавања исте. Такође, истиче међународноправну регулативу, међународне стандарде, којима се прописује и уређује примена доказне радње претресања стана и лица, као и којима се јемче људска права у која се задире применом наведене доказне радње. Кандидат указује и да је потребно одредити којим се конкретно одредбама пружа заштита људских права у која се задире применом доказне радње претресања стана и лица, као и да је потребно приказати њихов развој кроз одређени временски период. Указује да је потребно набројати ставове, стандарде и судску праксу Европског суда за људска права, кроз детаљну анализу бројних случајева вођеним пред овим судом. Затим излаже да је значајан део рада посветио домаћој, уставноправној регулативи и легислативним решењима домаћег законодавства, те прописима којима су предвиђени услови, чије је испуњење неопходно за примену доказне радње претресања стана и лица. Кандидат је као предмет рада навео регулативу и упоредни приказ домаћег законодавства и законодавства суседних држава, конкретно законодавства Црне Горе, Хрватске, Босне и Херцеговине, Републике Немачке, како би на тај начин указао на предност и недостатке различитих држава у регулисању и примени доказне радње претресања стана и лица, као и заштите људских права у која се задире применом наведене доказне радње.

Кандидат излаже циљ мастер рада указујући на значај примене доказне радње претресања стана и лица у кривичном поступку, начин њеног регулисања, начин и редослед поступања субјеката који извршавају доказну радњу претресања стана и лица, документовање и сачињавање записника о извршеном претресању стана и лица. Такође, кандидат има за циљ да прикаже нова идејна решења у погледу доношења нових законских прописа, као изаштити људских права у која се задире применом наведене доказне радње, као и развијања свести код људи и службених лица која извршавају наведену доказну радњу, како би се иста понашала у складу са законским и моралним нормама.

Прво поглавље, под насловом „Доказне радње у кривичном поступку“ (стр. 2-9) фокусирано је на одређење појма, предмета и циља доказних радњи у кривичном поступку, затим одговора на питања ко, кад, зашто и на који начин предузима доказне радње у кривичном поступку. У овом делу кандидат набраја све врсте доказних радњи, а затим детаљно одређује појам и дефиницију доказне радње претресања стана и лица, где наводи различите дефиниције доказне радње претресања стана и лица од стране различитих аутора и врши поређење исте. Након одређивања појма и дефиниције, наводи које све врсте претресања постоје и како можемо да их поделимо, а затим детаљно одређује значај и циљ доказне радње претресања стана и лица и наглашава важност примене наведене доказне радње у кривичном поступку.

У другом поглављу, које носи назив „Међународноправна регулатива претресања стана и лица“ (стр. 9-21), кандидат изучава и анализира међународну регулативу примене доказне радње претресања стана и лица, као и људска права у која се непосредно задире применом наведене доказне радње. Посебно су наглашени међународни стандарди права на приватност, као и историјски развој тих права кроз друштвене промене, јер се применом доказне радње претресања стана и лица, првенствено задире у права на приватност лица и неповредивост стана. У овом поглављу кандидат је набројао међународна документа и то: Универзалну декларацију о људским правима из 1948.год., Европску конвенцију за заштиту људских права из 1950.год., Додатни протокол уз Европску конвенцију о људским правима, од дана 20. марта, 1952.године, Међународни пакт о грађанским и политичким правима из 1966.године, Конвенција о правима детета Уједињених нација из 1989.године, Повеља о основним правима у Европској унији из 2000.године, а затим је сваки од наведених докумената детаљно анализирао и описао на који начин сваки од њих пружа заштиту људских права у која се задире применом доказне радње претресања стана и лица. Такође у наведеном поглављу кандидат је изучио и анализирао право на неповредивост стана и других просторија, које је једно од основних људских права и слобода и које је део међународног нормативног оквира, а које је гарантовано наведеним међународним правним актима.

У трећем поглављу „Стандарди Европског суда за људска права који се односе на доказну радњу претресања стана и лица“ (стр.21-28) кандидат наводи са којим разлогом је основан Европски суд за људска права, као и то да се исти води Европском конвенцијом за

заштиту људских прва, а затим је кроз стандарде и праксу Европског суда за људска права анализирао примену доказне радње претресања стана и лица. У овом поглављу кандидат наводи примере судске праксе претресања стана и лица, где суд испитује да ли предузета доказна радња претресања стана и лица од стране државних органа има правни основ у домаћем законодавству („претресање стана и лица које је извршено у складу са законом“), затим наводи судску праксу где је потребно постојање легитимног циља за предузимање наведене доказне радње („постојање легитимног циља за предузимање доказне радње претресања стана и лица“) и судску праксу у којој је потребно да је примена доказне радње претресања стана и лица неопходна да би се применила („претресање неопходно у демократском друштву“).

У четвртном поглављу „Национална регулатива претресања стана и лица“ (стр. 28-41) кандидат изучава и анализира националну регулативу доказне радње претресања стана и лица у кривичном поступку, као и заштиту људских права и слобода у која се задира применом наведене доказне радње. У овом делу кандидат наводи које је међународне и регионалне уговоре и протоколе у области људских и мањинских права потписала и ратификовала Република Србија, а затим је описан и историски развој устава, где је акценат стављен на гарантована права на приватност и неповредивост стана и других просторија. У овом делу детаљно је описано и наведено на који начин је гарантовано право на неповредивост стана, које је прокламовано у Уставу Републике Србије, где је акценат стављен на члан 40. Устава Републике Србије из 2006 године. Кандидат је навео и ограничења права на неповредивост стана у позитивно правном систему Републике Србије, а затим је одредио појам, дефиницију и циљ доказне радње претресања стана и лица у правном систему Републике Србије. У овом поглављу је детаљно анализирана и представљена доказна радња претресања стана и лица у кривичном поступку, према одредбама Законика о кривичном поступку Републике Србије, где су наведени услов, начин, време, важност, субјекти, рокови и циљ примененаведене доказне радње. У односу на Законик о кривичном поступку Републике Србије, одређен је предмет и основ доказне радње претресања стана и лица, наведени су услови за њену примену и субјекти који учествују у потупку предузимања доказне радње претресања стана и лица и одређена је улога сваког од субјеката, а затим је таксативно објашњен и наведен поступак предузимања доказне радње претресања стана и лица у кривичном поступку, како на

основу судске наредбе, тако и без наредбе суда и наведена су писмена која се сачињавају и потписују након извршења наведене доказне радње.

У петом поглављу „Криминалистичко-тактички аспект предузимања доказне радње претресања стана и лица“ (стр.41-50) кандидат анализира сам ток предузимања доказне радње претресања стана и лица од њеног почетка до завршетка. У овом поглављу кандидат је таксативно навео и детаљно објаснио низ поступака, тачније мера и радњи које је потребно да предузму овлашћена службена лица, како би се на законски и ваљан начин припремила и извршила доказна радња претресања стана и лица у кривичном поступку. Кандидат је навео како се треба припремити и на која питања се морају дати одговори да би се доказна радња претресања стана и лица успешно извршила и то: да се морају прикупити подаци о лицима код којих ће се вршити претрес, њиховим навикама, начину живота, времену претреса, локацији места претреса, улазима, излазима, броју и распореду просторија и намештају у њима, треба сазнати да ли се лице или предмет који се тражи стварно налази на одређеном месту, тачније у објекту претреса, затим разрадити оперативни план претреса и дати одговоре на питања: „Шта или кога тражити“, „Код кога треба тражити“, „Како је најкорисније тражити“, „Где треба тражити“, „Са каквом опремом и са колико полицијских службеника треба тражити“. Кандидат је навео и објаснио основна тактичка правила претресања стана и других просторија, као и след поступака приликом претресања истих. Наведена су и општа тактичка правила и ток претресања слободног простора, јер се исти разликује од претресања у затвореном простору. Кандидат је навео и општа тактичка правила и ток поступака приликом претресања лица.

У шестом поглављу, под насловом “Усклађеност правног система Републике Србије и праксе Европског суда за људска права у случајевима предузимања доказне радње претресања стана и лица” (стр. 50-53) кандидат анализира усклађеност предузимања доказне радње претресања стана и лица и праксе Европског суда за људска права, где утврђује компатибилност домаћег права са правом које је прокламовано Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, као и начелним ставовима Европског суда за људска права. Кандидат анализира домаће правне прописе по критеријумима по којима то чини Европски суд за људска права, када одлучује о постојању повреде права на приватност и неповредивост стана и других просторија, до

које долази применом доказне радње претресања стана и лица. У овом поглављу кандидат је након извршених анализа и поређења закључио да су одредбе домаћег закона јасне и предвидиве и да су таквог квалитета да је могућност злоупотребе и самовољног поступања од стране надлежних органа сведене на минимум, док се уједно предвиђају бројне мере којима се штити право на приватност лица и долази се до закључка да домаће право готово у потпуности одговара на све захтеве које Европски суд разматра приликом испитивања законитости и оправданости доказне радње претресања стана и лица.

У седмом поглављу, под насловом “Претресање стана и лица у упоредном праву” (стр. 53-63) кандидат и анализира законодавства суседних држава, конкретно законодавства Црне Горе, Хрватске, Босне и Херцеговине, као и Републике Немачке, у погледу правног регулисања доказне радње претресања стана и лица у кривичном поступку, као и у погледу заштите људских права и слобода у која се задире применом наведене доказне радње. Кандидат у овом поглављу врши упоредни приказ домаћег законодавства и законодавства набројаних држава и на тај начин указује на предности и недостатке различитих држава у регулисању и примени доказне радње претресања стана и лица, као и заштите људских права.

У закључку (стр. 63-64) кандидат резимира свој рад и наглашава да је претресање стана и лица једна од најбитнијих доказних радњи, чијим се предузимањем обезбеђују докази, који су потребни како би се учиниоци кривичних дела могли даље процесуирати и како би им се од стране надлежних судова одредила и изрекла адекватна санкција за извршено кривично дело. У закључку је истакнуто и право на неповредивост стана и право на приватност, као једно од основних људских права, тачније права у која се задире применом доказне радње претресања стана и лица, као и да се наведена права нарочито доводе у питање онда када се против одређеног лица покрене или се има покренути кривични поступак, односно када се и отварају могућности да се ова права ограниче предузимањем доказне радње претресања стана и лица. Кандидат је објаснио да се са једне стране, настоји остварити циљ кривичног поступка, односно настоји се решити конкретна кривична ствар која је у питању, док се са друге стране настоје заштитити једна од основних људских права сваког лица, право на неповредивост стана, односно право на приватност. Кандидат наглашава да се морају прецизно прописати случајеви у којима се претрес мора вршити уз налог, односно у којима се може спровести и без налога за

претрес. Такође лицу које се претресало или чији је стан претресан, морају стајати на располагању одређена средства за заштиту људских права, у ситуацијама када претресање није спроведено у складу са законом. Кандидат је анализирајући праксу Европског суда за људска права, која је приказана у овом раду, закључио да суд стоји на становишту да се претресање стана и лица у одређеним ситуацијама нужно морају предузети, али да њихово предузимање мора бити законски утемељено и то на начин који лицу против кога се предузимају, пружају одређене гаранције од злоупотребе. У закључку је такође истакнуто да је неопходно да закони држава буду такви да предвиђају јасне услове који се морају испунити како би се радње могле предузети, затим одредити ко може издати налог за њихово предузимање, те да исти не може бити издат од стране лица која су у свом раду зависна од неког другог органа. По питању компатибилности домаћег права са начелним ставовима Европског суда за људска права, у погледу доказне радње претресања стана и лица, кандидат је утврдио да домаћи правни систем Републике Србије, прописивањем јасних, прецизних и детаљних норми у овој области и предвиђањем бројних механизма заштите наведених права током самог вршења претреса, у потпуности испуњава све критеријуме које Европски суд и међународна заједница постављају.

Закључак и предлог

Након детаљног разматрања мастер рада „Претресање стана и лица као доказна радња у кривичном поступку”, кандидата Немање Костића, можемо да закључимо да је пред кандидатом био сложен задатак са више аспеката. Требало је проучити и анализирати научне радове, уџбенике, књиге, приручнике, монографије, чланке, међународну и националну нормативу којом је регулисана примена доказне радње претресања стана и лица у кривичном поступку.

Кандидат је при писању овог рада кроз свеобухватну студију, детаљно анализирао и упоредну праксу у правним системима Црне Горе, Хрватске, Босне и Херцеговине, Немачке и проучио сва релевантна питања везана за тему, предмет и циљ мастер рада.

Овај рад, поред своје научне вредности, претендује да има и практичну вредност и као водич, или приручник за детаљну анализу доказне радње претресање стана и лица у кривичном поступку.

На основу свега наведеног Комисија закључује да је мастер рад „Претресање стана и лица као доказна радња у кривичном поступку”, кандидата Немање Костића резултат самосталног и оригиналног научног рада из области кривичног процесног права. Кандидат је у раду систематизовао, анализирао и упоредио постојећу правнотеоријску литературу и домаћу и међународну нормативу, уз спровођење теоријског истраживања и својим радом дао допринос науци кривичног процесног права.

С обзиром да су испуњени сви услови из чл. 36 Правилника о мастер студијама Правног факултета у Нишу, Комисија сматра да је мастер рад „Претресање стана и лица као доказна радња у кривичном поступку”, кандидата Немање Костића подобан за јавну одбрану, па предлаже усвајање Извештаја о оцени мастер рада и подобности за његову јавну одбрану.

У Нишу, дана 15.05.2024. године.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

1.
проф. др Саша Кнежевић

2.
проф. др Душица Миладиновић
Стефановић

3.
проф. др Иван Илић